

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene

COMUNICAT DE PRESĂ nr. 67/20

Luxemburg, 11 iunie 2020

Hotărârea în cauzele conexate C-262/18 P și C-271/18 P
Comisia și Slovacia/Dôvera zdravotná poisťovňa, a.s.

Curtea confirmă decizia Comisiei potrivit căreia organismele de asigurări de sănătate care își desfășoară activitatea sub controlul statului slovac nu intră sub incidența normelor dreptului Uniunii în materie de ajutoare de stat

Hotărârea prin care Tribunalul a admis o acțiune formulată împotriva acestei decizii este anulată

Prin Hotărârea Comisia și Slovacia/Dôvera zdravotná poisťovňa (C-262/18 P și C-271/18 P) din 11 iunie 2020, Marea Cameră a Curții a anulat Hotărârea Tribunalului Uniunii Europene din 5 februarie 2018, Dôvera zdravotná poisťovňa/Comisia¹ și, soluționând definitiv litigiul, a respins acțiunea în anulare introdusă de organismul de asigurări de sănătate slovac Dôvera zdravotná poisťovňa a.s. (denumit în continuare „Dôvera”) împotriva deciziei Comisiei din 15 octombrie 2014 privind ajutoare de stat pretins acordate de Slovacia altor două organisme slovace de asigurări de sănătate (denumită în continuare „decizia în litigiu”)². Procedând astfel, Curtea a confirmat jurisprudența sa referitoare la inaplicabilitatea normelor în materie de ajutoare de stat la organismele de asigurări de sănătate care își desfășoară activitatea sub controlul statului în cadrul unui sistem de securitate socială ce urmărește un obiectiv social și pune în aplicare principiul solidarității.

În cursul anului 1994, sistemul slovac de asigurări de sănătate a trecut de la un sistem unitar, cu o singură companie de asigurări de sănătate, deținută de stat, la un model pluralist, în care pot coexista organisme publice și private. În conformitate cu o legislație slovacă intrată în vigoare la 1 ianuarie 2005, aceste organisme, indiferent dacă sunt publice sau private, trebuie să îmbrace forma juridică de societate pe acțiuni de drept privat cu scop lucrativ. În perioada cuprinsă între anii 2005 și 2014, rezidenții slovaci puteau alege între mai multe organisme de asigurări de sănătate, printre care figurau Všeobecná zdravotná poisťovňa a.s. (denumit în continuare „VšZP”) și Spoločná zdravotná poisťovňa a.s. (denumit în continuare „SZP”), care au fuzionat la 1 ianuarie 2010 și al căror acționar unic este statul slovac, precum și Dôvera și Union zdravotná poisťovňa a.s., ai căror acționari sunt entități din sectorul privat.

În urma unei plângeri formulate la 2 aprilie 2007 de Dôvera cu privire la ajutoare de stat pretins acordate de Slovacia societăților SZP și VšZP, Comisia a inițiat o procedură oficială de investigare. În decizia în litigiu, Comisia a considerat, totuși, că activitatea pe care o exercitau SZP și VšZP nu era de natură economică și că, în consecință, aceste organisme nu erau întreprinderi în sensul articolului 107 alineatul (1) TFUE, astfel încât măsurile vizate de plângere nu puteau constitui ajutoare de stat. Acțiunea în anulare introdusă de Dôvera împotriva deciziei menționate a fost admisă de Tribunal, în special pentru motivul că Comisia nu ar fi aplicat în mod corect noțiunile de „întreprindere”, în sensul articolului 107 alineatul (1) TFUE, și de „activitate economică” în cazul VšZP și SZP.

Sesizată cu două recursuri introduse de Comisie și de Slovacia împotriva acestei hotărâri a Tribunalului, Curtea a amintit că interzicerea ajutoarelor de stat prevăzută la articolul 107 alineatul (1) TFUE vizează numai activitățile întreprinderilor, noțiunea de „întreprindere” cuprinzând

¹ Hotărârea Tribunalului din 5 februarie 2018, Dôvera zdravotná poisťovňa/Comisia ([T-216/15](#), nepublicată, EU:T:2018:64).

² Decizia (UE) 2015/248 a Comisiei din 15 octombrie 2014 privind măsurile SA.23008 (2013/C) (ex 2013/NN) puse în aplicare de Republica Slovacă în favoarea Spoločná zdravotná poisťovňa, a.s. (SZP) și Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s. (VšZP) (JO 2015, L 41, p. 25).

orice entitate care exercită o activitate economică, indiferent de statutul juridic al acestei entități și de modul său de finanțare. Or, afirmând că activitatea exercitată de VŠZP și de SZP în cadrul sistemului slovac de asigurări obligatorii de sănătate, ale cărui caracteristici corespund celor ale unui sistem de securitate socială ce urmărește un obiectiv social și pune în aplicare principiul solidarității sub controlul statului, prezintă un caracter economic, Tribunalul a săvârșit mai multe erori de drept.

În această privință, Curtea a precizat că, pentru a evalua dacă o activitate exercitată în cadrul unui sistem de securitate socială este lipsită de caracter economic, trebuie să se verifice în special dacă și în ce măsură se poate considera că sistemul în discuție pune în aplicare principiul solidarității și dacă activitatea organismelor de asigurare care administrează un asemenea sistem este supusă unui control exercitat de stat.

În temeiul acestor considerații, Curtea a arătat că, contrar considerațiilor Tribunalului, existența unei anumite concurențe cu privire la calitatea și la întinderea ofertei în sistemul slovac de asigurări obligatorii de sănătate, precum posibilitatea organismelor de asigurări de a oferi asiguraților prestații suplimentare cu titlu gratuit și libertatea asiguraților de a-și alege organismul de asigurări de sănătate și de a-l schimba o dată pe an, nu poate să repună în discuție natura socială și de solidaritate a activității exercitate de organisme de asigurări în cadrul unui sistem care pune în aplicare principiul solidarității sub controlul statului. În ceea ce privește existența unei anumite concurențe între aceste organisme sub aspectul aprovizionării lor, Curtea a adăugat că, pentru a aprecia natura activității unei entități, nu este necesar să se disocieze activitatea de cumpărare de bunuri sau servicii de utilizarea ulterioară a acestora, întrucât natura activității entității în cauză este determinată de caracterul economic sau neeconomic al utilizării ulterioare respective.

Întrucât Tribunalul a considerat în mod greșit că elementele de concurență menționate anterior erau de natură să infirme caracterul social și de solidaritate al activității exercitate de VŠZP și de SZP, Curtea a admis recursurile formulate de Comisie și de Republica Slovacă și a anulat hotărârea atacată. În plus, întrucât a apreciat că litigiul era în stare de judecată și că era necesar să îl soluționeze definitiv, Curtea a examinat în continuare ea însăși acțiunea în anulare introdusă de Dôvera împotriva deciziei în litigiu.

În această privință, Curtea a arătat că afilierea la sistemul slovac de asigurări de sănătate este obligatorie pentru toți rezidenții slovaci, că cuantumul contribuțiilor este stabilit prin lege proporțional cu veniturile asiguraților, iar nu cu riscul pe care îl reprezintă din cauza vârstei sau a stării lor de sănătate, și că toți acești asigurați au dreptul la același nivel al prestațiilor stabilit prin lege, astfel încât nu există nicio legătură directă între cuantumul contribuțiilor plătite de asigurat și cel al prestațiilor care îi sunt furnizate. În plus, organismele de asigurare sunt obligate să asigure acoperirea riscului de boală al oricărui rezident slovac care solicită aceasta, indiferent de riscul care rezultă din vârsta sau din starea sa de sănătate, iar sistemul menționat prevede și un mecanism de repartizare echitabilă a costurilor și a riscurilor. Astfel, acest sistem de asigurări prezintă, potrivit Curții, toate caracteristicile principiului solidarității.

După ce a constatat că sistemul slovac de asigurări obligatorii de sănătate este supus și controlului statului, Curtea a arătat, în plus, că prezența unor elemente concurențiale în cadrul sistemului respectiv are, în raport cu elementele sociale, de solidaritate și de reglementare ale acestuia, un aspect secundar și că posibilitatea organismelor de asigurare de a urmări, de a utiliza și de a distribui profit este strict reglementată de obligațiile legale care au ca obiectiv menținerea viabilității și a continuității asigurării obligatorii de sănătate.

Având în vedere ansamblul acestor considerații, Curtea a considerat că Comisia a concluzionat în mod întemeiat în decizia în litigiu că sistemul slovac de asigurări obligatorii de sănătate urmărește un obiectiv social și pune în aplicare principiul solidarității sub controlul statului. Prin urmare, Comisia a considerat de asemenea în mod întemeiat că activitatea SZP și a VŠZP în cadrul sistemului respectiv nu avea o natură economică și, în consecință, că aceste organisme nu puteau fi calificate drept întreprinderi, în sensul articolului 107 alineatul (1) TFUE.

MENȚIUNE: Curtea de Justiție poate fi sesizată cu un recurs, limitat la chestiuni de drept, împotriva unei hotărâri sau ordonanțe a Tribunalului. În principiu, recursul nu are efect suspensiv. Dacă este admisibil și întemeiat, Curtea anulează decizia Tribunalului. Atunci când cauza se află în stare de judecată, Curtea poate să soluționeze ea însăși în mod definitiv litigiul. În caz contrar, ea trimite cauza spre rejudecare Tribunalului, care este legat de decizia pe care Curtea a pronunțat-o în recurs.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293